

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αικατερίνη Σπυριδάκη – Βουλευτής Ν. Λασιθίου

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2025

ΠΡΟΣ: τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα

ΘΕΜΑ: « Συνεχιζόμενα σκάνδαλα και παρατυπίες στον ΟΠΕΚΕΠΕ – Ευθύνες της ηγεσίας του Υπουργείου »

Κύριε Υπουργέ,

Τα τελευταία χρόνια, ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) έχει βρεθεί στο επίκεντρο σοβαρών καταγγελιών και αποκαλύψεων που πλήττουν την αξιοπιστία του αγροτικού κόσμου και της δημόσιας διοίκησης.

Μια σειρά από υποθέσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας αποκαλύπτουν κακουργηματικές πρακτικές από στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ, σκανδαλώδεις παρατυπίες στις αγροτικές ενισχύσεις, λάθη στις πληρωμές που οδήγησαν χιλιάδες αγρότες σε οικονομικό αδιέξοδο, καθώς και διαρκή έλλειψη διαφάνειας και στρατηγικής στη διοίκηση του Οργανισμού.

Δύο πρώην στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ παραπέμπονται για βαριές κακουργηματικές πράξεις, μεταξύ των οποίων υπεξαγωγή εγγράφων, υπόθαλψη εγκληματία και παράβαση καθήκοντος. Οι κατηγορούμενοι φέρονται να κατέστρεψαν έγγραφα που αποκάλυπταν παράνομες ενισχύσεις και αντί να παραπέμψουν τις υποθέσεις στη Δικαιοσύνη, ενέκριναν νέες πληρωμές προς πρόσωπα που είχαν ήδη διαπράξει απάτη. Οι αποκαλύψεις αυτές αποδεικνύουν τη δομική

διαφθορά που επικρατεί στον Οργανισμό, καθώς επίσης και την απουσία ουσιαστικού ελέγχου και λογοδοσίας.

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO) και δημοσιεύματα του διεθνούς Τύπου, εκατομμύρια ευρώ από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) καταβλήθηκαν παρατύπως σε μη δικαιούχους. Οργανωμένα κυκλώματα δημιούργησαν πλασματικούς βοσκοτόπους σε όλη την Ελλάδα για να εισπράττουν επιδοτήσεις, ενώ στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ και τεχνικοί σύμβουλοι που είχαν άμεση πρόσβαση στα δεδομένα κατηύθυναν τις ενισχύσεις σε γνωστούς και φίλους. Τα καταχρασμένα κονδύλια ενδέχεται να ανέρχονται σε €45 εκατομμύρια ετησίως, καθιστώντας το ένα από τα μεγαλύτερα αγροτικά σκάνδαλα των τελευταίων ετών. Παρά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διερευνά δεκάδες περιπτώσεις, δεν έχει ασκηθεί καμία δίωξη σε υπεύθυνους του ΟΠΕΚΕΠΕ, με αποτέλεσμα οι πραγματικοί αγρότες να στερούνται τα χρήματα που δικαιούνται.

Η συγκυρία κατά την οποία βγαίνει το εν λόγω σκάνδαλο στο φως της δημοσιότητας αφορά τις συζητήσεις εντός ΕΕ για το νέο μεσοπρόθεσμο προϋπολογισμό για την περίοδο 2028-2034, προσφέροντας επιχειρήματα στους επικριτές της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), η οποία αντιπροσωπεύει το ένα τρίτο του επταετούς προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους €1,3 τρισεκατομμυρίων.

Παράλληλα, δεν μπορούμε να ξεχάσουμε το πιο πρόσφατο παράδειγμα της αναποτελεσματικότητας του Οργανισμού και της παντελούς έλλειψης ελέγχου από το Υπουργείο όταν ο ΟΠΕΚΕΠΕ έκανε σοβαρό λάθος στον υπολογισμό των πληρωμών του 2022, με αποτέλεσμα 196.083 αγρότες και κτηνοτρόφοι να κληθούν να επιστρέψουν, χωρίς να ευθύνονται, ποσά που ξεπερνούν τα 60 εκατομμύρια ευρώ. Ο τεχνικός σύμβουλος του Οργανισμού χρησιμοποίησε λανθασμένα στοιχεία, με αποτέλεσμα οι πληρωμές να βασιστούν στα δικαιώματα του 2021 αντί του 2022. Πλέον, οι αγρότες καλούνται να επιστρέψουν χρήματα που έχουν ήδη φορολογηθεί και δαπανηθεί, ενώ βρίσκονται σε οικονομική δυσχέρεια και έλλειψη ρευστότητας. Αντί να αναλάβει την ευθύνη, το Υπουργείο αφήνει τον ΟΠΕΚΕΠΕ να μετακυλίζει το βάρος των λαθών του στους αγρότες, επιδεινώνοντας την ήδη δύσκολη οικονομική τους κατάσταση.

Επιπρόσθετα, άλλο ένα πρόβλημα που έχει προκύψει και έχει παρατηρηθεί στο Νομό Λασιθίου είναι με τις καθυστερήσεις στις πληρωμές των δικαιούχων του προγράμματος Leader. Όπως

ήδη γνωρίζετε, το πρόγραμμα Leader αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και τη στήριξη των πολιτιστικών και αναπτυξιακών δράσεων σε περιοχές της Περιφέρειας. Ωστόσο, το τελευταίο διάστημα παρατηρούνται σοβαρές καθυστερήσεις στις πληρωμές των δικαιούχων του προγράμματος Leader της τοπικής Αναπτυξιακής Λασιθίου, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα στην ολοκλήρωση των έργων και στην προκήρυξη νέων δράσεων.

Συγκεκριμένα, αιτήματα πληρωμής Πολιτιστικών Συλλόγων που έχουν ενταχθεί στο Leader στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 έχουν υποβληθεί από 17/10/2024 και παραμένουν μέχρι σήμερα εκκρεμή, ενώ αντίστοιχα αιτήματα πληρωμής ιδιωτικών έργων εκκρεμούν από 26/11/2024. Αυτή η καθυστέρηση στην εκταμίευση των επιχορηγήσεων επηρεάζει άμεσα την υλοποίηση των εγκεκριμένων έργων, καθώς αυτά έχουν προθεσμία ολοκλήρωσης την 30η Ιουνίου 2025.

Επιπλέον, η μη ολοκλήρωση των έργων του προηγούμενου Leader το οποίο υλοποιείται από το 2018, έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της νέας προκήρυξης της προγραμματικής περιόδου 2023-2027, την οποία αναμένουν πολλοί επιχειρηματίες και φορείς του Νομού Λασιθίου για την ένταξή τους σε δράσεις του προγράμματος. Αν οι εκκρεμείς πληρωμές δεν διεκπεραιωθούν άμεσα, υπάρχει κίνδυνος να χαθεί πολύτιμος χρόνος για την προκήρυξη νέων δράσεων και την αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων.

Η κατάσταση αυτή, όπως καθίσταται εύκολα σαφές, επιδεινώνεται από τη διαρκή έλλειψη διοικητικής σταθερότητας στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Πέντε διαφορετικές ηγεσίες μέσα σε 5,5 χρόνια αποδεικνύουν την ανικανότητα του Υπουργείου να διαχειριστεί αποτελεσματικά τον Οργανισμό. Πρόσφατα, ο κ. Τσιάρας ακύρωσε αιφνιδίως την προκήρυξη για νέα ηγεσία, αφήνοντας τον Οργανισμό ουσιαστικά ακέφαλο, ενώ ήδη είχε ξεκινήσει η διαδικασία επιλογής μέσω ΑΣΕΠ. Η συνεχής αποδιοργάνωση του ΟΠΕΚΕΠΕ δημιουργεί αβεβαιότητα για τις αγροτικές πληρωμές, υπονομεύει την αξιοπιστία του κράτους απέναντι στους παραγωγούς και οδηγεί σε συνεχή προβλήματα στη διαχείριση των ενισχύσεων.

Σε όλα αυτά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι εξαιτίας αυτής της ακυβερνησίας ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει τεθεί υπό αυστηρή ευρωπαϊκή επιτήρηση μέχρι το τέλος του 2026, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντόπισε σοβαρές ελλείψεις και παρατυπίες στις διαδικασίες ελέγχου και κατανομής επιδοτήσεων. Επιπλέον, το νέο σκάνδαλο που αποκαλύφθηκε στον ελληνικό και διεθνή Τύπο

φέρνει ξανά στην επιφάνεια τις χρόνιες αδυναμίες του Οργανισμού, καθώς αποδεικνύεται ότι επιδοτήσεις ύψους εκατομμυρίων ευρώ κατευθύνθηκαν παράνομα σε μη δικαιούχους. Η πολυετής κακοδιαχείριση και η αδιαφανής λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ έχουν καταστήσει τον Οργανισμό αναξιόπιστο, προκαλώντας σοβαρό πλήγμα στην ελληνική αγροτική οικονομία και στην εμπιστοσύνη των παραγωγών προς το κράτος.

Δεδομένου ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει τεθεί υπό αυστηρή ευρωπαϊκή επιτήρηση μέχρι το τέλος του 2026, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντόπισε σοβαρές ελλείψεις και παρατυπίες στις διαδικασίες ελέγχου και κατανομής επιδοτήσεων.

Δεδομένου ότι το νέο σκάνδαλο που αποκαλύφθηκε στον ελληνικό και διεθνή Τύπο φέρνει ξανά στην επιφάνεια τις χρόνιες αδυναμίες του Οργανισμού, καθώς αποδεικνύεται ότι επιδοτήσεις ύψους εκατομμυρίων ευρώ κατευθύνθηκαν παράνομα σε μη δικαιούχους.

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για τη διασφάλιση της διαφάνειας στον ΟΠΕΚΕΠΕ και την τιμωρία των εμπλεκομένων στο σκάνδαλο των αγροτικών ενισχύσεων;
2. Γιατί οι ευθύνες για το σκάνδαλο της επιστροφής των 60 εκατ. ευρώ μεταφέρονται στους αγρότες και όχι στον ΟΠΕΚΕΠΕ που έκανε το λάθος;
3. Πώς εγγυάται το Υπουργείο ότι δεν θα υπάρξουν νέες παρατυπίες στις αγροτικές πληρωμές, τη στιγμή που ο ΟΠΕΚΕΠΕ βρίσκεται υπό ευρωπαϊκή επιτήρηση μέχρι το 2026;
4. Γιατί ακυρώθηκε η διαδικασία επιλογής νέας ηγεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω ΑΣΕΠ, αφήνοντας τον οργανισμό ουσιαστικά ακέφαλο;
5. Προτίθεται το Υπουργείο να διασφαλίσει ότι οι πραγματικοί αγρότες θα λαμβάνουν τις ενισχύσεις που τους αναλογούν, χωρίς να συνεχίζεται η αδιαφάνεια και η διαπλοκή στον ΟΠΕΚΕΠΕ;
6. Ποια είναι η θέση του Υπουργείου για το νέο σκάνδαλο που αποκαλύφθηκε στον ελληνικό και διεθνή Τύπο, το οποίο αφορά παράνομες επιδοτήσεις εκατομμυρίων ευρώ μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ;
7. Τι ενέργειες προτίθεται να αναλάβει το Υπουργείο ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξει περαιτέρω ζημία για το ελληνικό δημόσιο και την αγροτική οικονομία από τη διαχείριση του ΟΠΕΚΕΠΕ;

8. Ποιοι είναι οι λόγοι των καθυστερήσεων στις πληρωμές των δικαιούχων του Leader από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και τι μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για την άμεση εκταμίευση των εγκεκριμένων κονδυλίων;
9. Υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση των πληρωμών προς τους Πολιτιστικούς Συλλόγους και τους δικαιούχους ιδιωτικών έργων που βρίσκονται σε εκκρεμότητα;
10. Τι ενέργειες προτίθεται να κάνει η κυβέρνηση ώστε να επιταχυνθεί η νέα προκήρυξη του Leader και να μην υπάρξει απώλεια κοινοτικών πόρων για το Νομό Λασιθίου;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Αικατερίνη Σπυριδάκη